

Marselisborglejren

1957

“Nutidsdreng på væbnerfærd”

Marselisborglejren 1957 var, som alle tidligere Marselisborglejre, præget af det traditionelle væbnerarbejde med mere eller mindre fantasifuld anvendelse af reb og rafter. De daglige konkurrencer med bedømmelser af alt fra madlavning til teltorden og lejrarbejder prægede naturligt livet på patruljernes lejrpladser, men der var jo også tradition for store arrangementer og oplevelser, som kongebesøg, Århusdag med privat indkvartering og aftenfest i Botanisk Have, de store lejrball, diverse konkurrencer og ikke mindst 24-timers øvelsen.

Imidlertid skulle Marselisborglejren 1957 blive den sidste landslejr, der indeholdt en traditionel 24-timers øvelse. Denne blev endnu en gang afholdt i de store Frijsenborgskove mellem Hamme og Hadsten.

Vi har ”klippet” i “Marselisborg Avis”, der havde et fyldigt referat fra øvelsen, som du kan læse om på de følgende sider.

I lejrmindebogen ”Nutidsdreng på Væbnerfærd” kan man også finde en detaljeret gennemgang af den spændende øvelse.

FDFs Historiske Samling,
Sletten

GEODAN KALDER!

Som deltagere i det geofysiske år står videnskabsmænd fra ca. 40 nationer i disse dage klar på geofysiske stationer fordelt over hele jorden fra Nordpolens indlandsis til det udforskede Antarktis. De skal observere fra de højeste luftlag til oceanernes dybde.

Alle stationer er små led i de undersøgelser, der i det internationale geofysiske år skal foretages af klima, jordbævn, vulkener, nordlys, atmosfære, jordbund og meget andet. Resultaterne samles i hovedcentret Fort Belvoir i nærheden af Washington.

Furud for dette arbejde er der rundt i verden foregået en hård uddannelse af de folk, der skal løse de mange krævende opgaver. Uddannelsen skal fortsættes, og samtidig med, at hundreder af observationstationer kloden over i det kommende døgn samles om store geofysiske opgaver, har vi i det samme døgn fået adgang til det danske uddannelsescenter GEODAN i Midtjylland.

GEODAN har hidtil kun været kendt af ganske få, men nu får I lov til at besøge dette sted. Man er her klar til at stille jer opgaver, hvor I skal mødes i ærlig kappestrid grupperne imellem for at vise jeres dygtighed og udholdenhed.

Med under landslejrens motto:

Nutidsdreng på væbnerfærd

Den store øvelse

På vej til Århusdagen - et højdepunkt på Marselisborglejrene

Landslejrtemaer gennem tiden

MARSELISBORG AVIS

Torsdag den 11. juli 1957

Udbryderkonge og mystiske telegrammer VED GÅRSDAGENS LEJRBÅL

Appel af skovrider Løvengreen

Det var en fin idé lejrbålsudvalget havde fået, at invitere skovrider Løvengreen til lejrbålet i aftes. Ingen væbner kan herefter være i tvivl om, hvad der på 24-timers øvelsen ventes af ham og hvilket ansvar, der er pålagt ham.

„Når jeg har givet tilladelse til, at I under jeres øvelse benytter Frijsenborgskovene, som er private skove, kan I udelukkende takke jeres kammerater fra 1952 for det," sagde skovrideren. "Det skudsmål, der af lensgrevinde Wedell dengang blev givet FDF'erne, var ganske enkelt, at de havde opført sig eksemplarisk. Idet jeg håber, at I vil gå i jeres kammeraters fodspor under de mange timers ophold i

skovene, ønsker såvel lensgrevinden som jeg jer en god øvelse i morgen,"

På en meget effektiv måde blev vi "sat op" på den store 24-timers øvelse. Der var virkelig mystik over foretagendet, da den ene videnskabsmand efter den anden modtog telegram om, at »GEODAN« kaldte. Og da endelig øvelsens grundlag blev læst, blev man helt klar over, at det måtte blive spændende timer, de ca. 7500 væbnere kommer til at opleve i det næste døgn.

Øvelsesgrundlaget er gengivet på forsiden til 1957-lejren.

MARSELISBORG AVIS

Fredag den 12. juli 1957

MIDT I EVENTYRET

Geodans områder besat af FDF'ere.

Det var et strålende vejr, da reveillen lød som indledning til lejrens største arrangement. Øvelsesudvalget gik rundt med ængstelse malet i ansigterne, for ville det lykkes at få drengene så tidligt op, at tidsplanen kunne overholdes?

Det lykkedes. Drengenes forventninger var ganske naturligt så store, at man kun behøvede at kalde en gang på dem. Siddende i teltåbningen deltog de i morgenandagten, og derefter gik det løs med tilberedningen af morgenmad og pakning af den allernødvendigste bagage til øvelsen,

Tempoet var så fint, at det første hold kunne drage afsted til Aarhus nøjagtig på det fastsatte tidspunkt. Humøret var højt hos alle, og turen til banegården tilbagelagdes, mens den ene kvikke sang afløste den anden.

Da alle kom i god tid til banegården, og da der var god plads i togene, undgik man den sædvanlige kamp for at komme først op i toget, således at afrejsen forløb på den bedst tænkelige måde. Køreturens minutter føltes som sekunder, idet man genoptog den afbrudte syngen og fløjten af Landslejr-marchen, og den

selvesamme optimisme herskede blandt drenge i de to bushold.

Marchturen gennem Frijsenborgskovene gik for de flestes vedkommende fuldstændig glat, men enkelte viste begyndende tegn på træthed, hvilket sikkert skyldtes den uhåndterlige op-pakning. Mange havde blot stoppet det nødvendige i soveposehylsteret, men det viste sig at være ikke så lidt trættende at gå med dette i armene.

Øvelsens 7000 deltagere fordelte sig nu i de fem øvelsesområder, hvor de igen blev spredt ud til områdets tolv stationer. På stationerne fik de tolv patruljer anvist bivuakeringspladser, og her indtog man de medbragte klemmer.

Og så klokken 14.45 begyndte der at ske noget. Patruljerne fik melding 1 udleveret, og dagløbet startede.

MARSELISBORG AVIS, der gør alt for at komme begivenhederne på så nært hold som muligt, lod to medarbejdere løbe ruten igennem, for at følge øvelsens forløb.

På station 1 fik deltagerne udleveret et stjerne-kort udleveret, idet man bad dem udpege Nordstjernen (hvilket lykkedes), men på station 2 kneb det. Her skulle man nemlig besvare en række spørgsmål ud fra en rekonstrueret lejrplads. Både spørgsmålet om hvornår lejren var forladt, og hvem der havde udsendt deltagerne, lod sig let besvare, og det samme gjaldt antal, nationalitet og årsag til deres forsvinden, men hvad havde deres opgave været? Ja, vi må med skam bekende, at vore medarbejdere, som de fleste andre overså de rød-hvide målestænger, der skulle vise, at de var ude for at kortlægge landet.

Ved station 3, hvor man skulle gå hen ad en træstamme, springe over en vandgrav og klatre ad et udspændt tov, gik det fint. Kun en af vore medarbejdere faldt ned fra tovet, og han hum-

pede ikke mere, end at han kunne fuldføre løbet.

Kastningen med redningsreb og målingen af spalten var ikke mange meter gal, afstands- og retningsbestemmelsen ved nr. 6 kunne også med lidt god vilje anvendes. Ved station 7 gik det imidlertid fint. Med overlegen sikkerhed fastgjordes masten med et krydsbindsel, til stor forbløffelse for vagterne ved posten. Det var det første krydsbindsel, de havde set, selv om der allerede havde været 28 patruljer ved stationen.

Jesu svar: "Giv kejseren, hvad kejserens er, og Gud, hvad Guds er!" kendtes af praktisk talt alle deltagerne; og først ved station 9 blev man sat på hård prøve. For det første i tålmodighed, idet signaleringen jo nødvendigvis kræver lidt tid, og således medfører ventetid, og for det andet fordi det ikke er ret mange, der har prøvet at signalisere med plader.

Station 9's lille tipskupon med signaturer løstes vist af alle, men Skjødt-Pedersens små sedler ved station 10 var usædvanligt nederdrægtige. For eksempel: Er hullerne i dette blad lavet af larve eller af en voksen bøgelope? Vi var nærmest lamslåede over de krav, der stilledes til vor viden, så vi besvarede spørgsmålet ud fra den betragtning, at der var 50 procent chance for at gætte rigtigt.

Den lille nødhjælpsopgave ved nr. 11 klaredes ualmindelig godt, selv om der var en enkelt, der foreslog en snaps til den skindøde.

Ved løbets sidste post, station 12, blev der atter stillet krav til vort kendskab til væbnerstoffet, og her kneb det lidt hos en og anden patrulje.

Løbet, der jo kun var på ca. fem kilometer, var nu slut, og begyndelsen til øvelsen overstået.

Der var herefter spisepause til klokken syv, hvor melding nr. 2 blev udleveret og bygningen af bivuakkerne begyndte. På dette tidspunkt

sluttede redaktionen imidlertid, så vi må, hvor nødt vi end vil, vente med resten af øvelsen til

MARSELISBORG AVIS i morgen'

tz.

MARSELISBORG AVIS

Lørdag den 12. juli 1957

FALSKE POSTER OG KUNSTIG MÅNE

En flok mandfolk vendte hjem fra Geodan

Så sluttede den store videnskabelige ekspedition under Geodans mærke.

Eftermiddagsløbet, som vi beskrev i går var forbi, og der indtrådte en pause i den store 24-timers øvelse. I denne pause kom en af dagens overraskelser. Øvelsesledelsen havde sørget for, at alle deltagerne fik et måltid varm mad, og rundt omkring i områderne var der afsat forskellige udleveringssteder, hvor grupperne i pauserne afhentede skipperlabskovsen.

Og så sad man rundt omkring og guffede i sig - og det kunne også nok tiltrænges, for der forestod sikkert større strabadser i de kommende timer.

Man var gået i gang med at bygge bivuakkerne, og rundt omkring fra områderne forlød det ud på aftenen, at bivuakkerne var særlig fine denne gang - det var også spændende, at skulle ligge på den måde ude i skoven en nat.

Efter et par meldinger startede aftenløbet.

Det gik ud på at finde poster, der ikke var afmærket på kortet, men derimod i terrænet ved hjælp af grønne lygter. De var svære at finde - for området var stort, og lygterne var svage - somme tider troede man, at nu havde man fundet posten, men da man nåede frem, viste det sig, at lygten lyste blå, og det var tegn på at posten var falsk og kostede minuspoint. Man kunne dog redde de dyre point ved at løse vanskelige opgaver - og det var der mange, der måtte gøre.

Natløbets sidste fase gik ud på, at patruljerne skulle bære brændende fakler fra et bestemt sted til en plads, der var angivet på kortet. Der var temmelig langt at gå for patruljerne, og man skulle jo også passe på ilden den måtte ikke gå ud.

Godt trætte ankom man til målet, hvor faklerne blev kastet i bål - det tog lang tid, før sidste patrulje nåede frem, men da alle var samlet, blev der holdt taler af forskellige prominente personligheder bl. a' en vis Mr. Austin.

Så kom øjeblikket, hvor satellitten, den kunstige måne skulle opsendes. Der lød en hvislen og hvæsen og en mystisk rund indretning begyndte at stige op mod himlen, pludselig lød endnu et knald og et glimt, og en strålende lyskugle lod sig se under den runde indretning.

Efter denne begivenhed gik så turen hjemad - der var langt til stationerne, og man kunne mærke i benene, at det ville være godt at ligge ned. "Men er vi væbnere eller ej -" ingen ville bukke under, få blev nødt til at gøre det - men alle satte en ærlig vilje ind på at holde ud.

Ud på natten blev alt stille i de store skove - man sov de fleste steder i bivuakkerne men længe fik det ikke lov at vare, allerede klokken 5 morgen skulle man på højkant igen, der indløb meldinger af forskellig art, og mad skulle man jo også have, forinden turen gik til Hinnerup station eller til rutebilernes holdepladser.

Øvelsen var ved at være forbi. Turen til Aarhus, gennem byen og ud til lejren forløb planmæssigt. Orkestret fulgte på vej og ledsagede de sidste helt ud til lejren.

Ved indgangen til lejren lød landslejr-marchen, og man fløjtede til - nu var man hjemme godt trætte - men med et nyt stort Marselisborg-minde.

Lejrens læge meddeler, at man i lægevagten i går efter øvelsen havde mobiliseret alt disponibelt mandskab, idet man havde erfaring

for, at der ville indfinde sig overvældende mange væbnere til udbedring af skader.

Der kom kun seks.

Efter dette kaldte lejrens overlæge Marselisborgvæbnerne for en flok mandfolk.

Og bedre kan en øvelse ikke slutte.

tz